

KULTURNÍ PRŮMYSL – ZPRACOVANÉ ENCYKLOPEDICKÉ HESLO, ESEJ

KULTURNÍ PRŮMYSLY JAKO ODVĚTVÍ, PRODUKUJÍCÍ KULTURNÍ PRODUKTY URČENÉ K MASOVÉ REPRODUKCI

SEMESTRÁLNÍ PRÁCE / US_42 ÚVOD DO UMĚNOVĚDNÝCH STUDIÍ

ALICE MINAŘÍKOVÁ (438897)

ENCYKLOPEDICKÉ HESLO

KULTURNÍ PRŮMYSL: Dva faktory – umění a průmysl. Oba tyto termíny splynuly v jeden. Pojem byl poprvé použit v knize Dialektika osvícenství, Amsterdam, 1947 (Horkheimer, Adorno). Ale předchůdcem vize kulturních průmyslů byl Walter Benjamin s esejí, Umělecké dílo ve věku své technické reprodukovatelnosti, 1936. Kulturní průmysl se stal novým pojmem pro masovou kulturu. Zahrnuje všechna odvětví, která produkují kulturní produkty a šíří je dále. Obory spadající pod kulturní průmysly jsou film, rozhlas, video, televize, živá performance a vystoupení, dále vydavatelství, nakladatelství - tedy všechny kulturní obory šířené masově.

ESEJ

TRH S UMĚNÍM – INTERNETOVÉ GALERIE A INTERNETOVÉ AUKČNÍ SÍŇĚ

Pořádání klasických aukcí s uměleckým zbožím v aukčních síních, ceremonie, kterou leckdo vyhledává. Nelze popřít, že aukce jsou společenskou událostí a právě proto existuje mnoho specializovaných společností či prodejců, kteří nabízejí různorodé zboží, ať již jde o díla současných autorů, čili nynější moderny, nebo díla starší (pod ně spadá široká škála děl 19. století a především poválečné umění, můžeme do nich zařadit i cenný porcelán, či sklo a další drobné předměty). Setkáváme se častěji s tím, že již neprodává sám autor, ale určitá společnost, nebo zprostředkovatel, který tyto aukce pořádá. Dále jmenujme menší i velké galerie, obchody se starožitnostmi a užitým uměním, privátní prodej či tzv. černý trh – který sem můžeme také zařadit, to vše co se týká trhu s uměním – najdeme zde, avšak v dnešní moderní době nesmíme samozřejmě opomenout trend všeho a všudy přítomného a tím míním internet a všechny dostupné komunikační a propagační zdroje ke kterým se snadno dostáváme, vztahující se právě k trhu s uměním. Prodejci zastávají názor, že dobrý prodej nezáleží na předmětu zájmu, tedy na tom s čím se obchoduje, ale určitě má velký vliv právě prostředí ve kterém se tento obchod sjednává a uskutečňuje. Leckteří obchodníci částečně vyměnili tradiční aukční síně za kamenné obchody, ale také právě investovali do vytvoření a rozšíření kvality svých online služeb a přesídlili tedy i na pole internetového obchodu. Svět

internetu je jak pro prodejce tak i pro obchodníky či překupníky s uměním propagačním zdrojem a zároveň také zdrojem cenných informací. Pamatujme také, že dnes nebojujeme s komunistickou totalitou a s jinou nevolí a máme dostupné vymoženosti, které nepotlačují, ale spíše rozšiřují vývoj trhu s uměním a trh je otevřen široké, veřejné společnosti aniž by se musel nějak omezovat. Velkou výhodou a velkým plusem je také založení internetových galerií, kdy sám umělec, nebo prodejce, který prodej zprostředkovává vše vyřizuje po internetu. Pamatujme na to, že dříve se prodej uskutečňoval přímo v ateliérech, kdy to bylo velkou událostí, nebo spadal až k černému obchodování – to samozřejmě probíhá v určité míře i v dnešní době. Jde o to, že dnes nákup a výběr může být leckdy velice pohodlný, díky zveřejněným aukčním katalogům, nebo dokonce můžeme na internetu vstoupit i do online aukce, kdy se tedy, ale prodávají drobnější a méně drahé kousky, ať již to jsou grafiky, nebo drobné starožitnosti. Velkou oporou tohoto prodeje jsou také obrovské internetové obchodní portály, pro představu míním českou verzi Aukro. Nejedná se o portál samozřejmě čistě s uměleckým zbožím, ale sdružuje veškeré dostupné zboží všeho druhu. Ale kdo se svou velikostí jistě převyšuje nad všechny e-portály je portál e-bay. Lze na něm zprostředkovat jak prodej, tak nákup zboží. V současnosti je největším virtuálním obchodem na celém světě a především je světová jednička na internetovém trhu aukcí. Nákup je jednoduchý, rychlý z prostředí domov, platba kartou, nejefektivnější je šetření času, cesty a především pracujete s penězi, které nutně nepotřebujete po ruce, vše zařídí paypal služba, ať již převedení na jinou měnu, či samotné převedení peněz z účtu na účet. Jako plusy tohoto světového, internetového portálu a internetových aukcí řadíme i to, že jsou dostupné i lidem časově i prostorově vzdáleným - čili jejich pokrytí po celém světě je dostupné pro miliony lidí. Ovšem v souvislosti se společností e-bay taktéž nemůžeme hovořit o čistě umělecké sféře, opět je to portál, na kterém je dostupné skoro vše. U nás internetové aukce tvoří mnoho galerií, které mají svoje stránky, na kterých sdružují předměty k prodeji, které jsou označeny, popsány včetně vyvolávací ceny. Jako většina aukcí i na aukcích internetového typu se přiřazují částky tvořící 10% z aktuální ceny uměleckého předmětu, který je dražen a pak je prodán zájemci s nejvyšší nabídkou. Platí samozřejmě i stejné podmínky jako u klasických aukcí, účast můžete provést od určité hranice věku a to je 18 let, účastník musí být řádně zaregistrován a platba probíhá jak již bylo zmíněno převodem, nebo hotově v sídle galerie a také můžete podle zákona odstoupit od smlouvy. Vesměs u obou typů aukcí platí stejná pravidla. Dalším způsobem je dražba přes telefon, ale ta se provádí u obou typů aukcí. Nedá

se říci, jestli díky internetovým aukcím ztratily svoji auru akce v aukčních síních, nebo jde jen o další posun dnešní doby, od společenských událostí se distancujeme spíše na pohodlí domova. Musíme na tuto situaci také nahlížet s tím, že internetové aukce dovolují ukazovat díla a zprostředkovat je k prodeji i celosvětově. Samozřejmě nezahrnuji všechny do jedné skupiny a nemyslím si, že tradiční aukce se úplně vytratili - vůbec-li se někdy vytratí, alespoň ne v dnešní době, možná v budoucnosti, už budeme vnímat umělecké díla pouze přes obrazovku displeje a druhý den nám jej doručí kurýrem a to vše jen díky pár kliknutím a příhozům po internetu. Záleží na úhlu pohledu na věc a vytvoření si svého vlastního přístupu k uměleckým dílům, jestliže jsme opravdu milovníky umění jak již v jakékoliv formě od drobného porcelánu až po obrazy vysoké umělecké hodnoty, najdeme si k němu svoji cestu. Ať již to bude internetový portál či aukční síň.

POUŽITÁ LITERATURA:

1. ŽÁKOVÁ, Eva a kolektiv autorů. Kulturní a kreativní průmysly v České republice, Publikace dostupná v pdf verzi [online] na adrese: <<http://www.idu.cz/media/document/kulturni-a-kreativni-prumysly-v-ceske-republice.pdf>> vydal Institut umění – Divadelní ústav, Celetná 17, Praha 1 v roce 2011, jako svou 636. publikaci, 1. Vydání, ISBN: 978-80-7008-009-2 (převážně čerpáno ze studie Jana Skřivánka obsažené ve výše uvedené knize, absolventa dějin umění na FF MU v Brně – TRH S UMĚNÍM)
2. KULTURNÍ PRŮMYSL. In. ARTS Lexikon [online], převzato z <http://artslexikon.cz/index.php/Pr%C5%AFmysl_kulturn%C3%AD>
3. KULTURNÍ PRŮMYSL. In. INSTITUT INTERMÉDIÍ [online], převzato z <http://www2.iim.cz/wiki/index.php/Kulturn%C3%AD_pr%C5%AFmysl>
4. NĚMEC, Michal. Význam kulturních a kreativních průmyslů v Evropské unii, České republice a hl. m. Praze. Praha: Útvar rozvoje hl. m. Prahy, Odbor strategické koncepce, 2013, publikace dostupná v pdf verzi [online] na www: <http://web.archive.org/web/20140524041443/http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/strategicky_plan/Analyzy/kulturni-a-kreativni-prumysly-mn_unor2013.pdf>